

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Růženou Kučerovou v právní věci

žalobce:

R. M., nar. xxx
sídlem xxx, xxx, xxx
zastoupen Mgr. Tomášem Nachtigalem, advokátem
sídlem Pravdova 1077, 342 01 Sušice

proti

žalovanému:

Interhotel Olympik, a.s., IČ 4527227
sídlem Sokolovská 615/138, 186 00 Praha 8,
zastoupen JUDr. Martinem Uzsákem, LL.M., advokátem
sídlem Václavská 316/12, 120 00 Praha 2

o zaplacení částky 200 000,00 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. **Žaloba na stanovení povinnosti žalovanému uhradit částku 200 000 Kč s příslušenstvím se zamítá.**
- II. **Žalobce je povinen zaplatit žalovanému k rukám jeho právního zástupce náhradu nákladů řízení ve výši 68 244 Kč do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.**

Odůvodnění:

Žalobou se žalobce domáhal práva na zadostiučinění ve výši 200 000 Kč s přísl. . Dle žalobního tvrzení je žalobce akcionářem žalovaného. Dne 4. 4. 2005 se konala valná hromada žalovaného, která pod bodem 7 pořadu jednání rozhodla o přeměně podoby akcií žalovaného ze zaknihované podoby na podobu listinnou. Žalobce u zdejšího soudu podal pod sp. zn. 4 Cm 80/2005 návrh na vyslovení neplatnosti výše citovaného usnesení valné hromady. Předmětné soudní řízení trvalo více než 10 let a dne 18. 4. 2016 vydal Vrchní soud v Praze usnesení čj. 14 Cmo 139/2011-510 jímž rozhodl tak, že neplatnost usnesení valné hromady společnosti žalovaného ze dne 4. 4. 2015, jímž bylo rozhodnuto pod bodem 7 pořadu jednání o přeměnné podoby akcií ze zaknihované podoby na listinnou se nevyslovuje. V odůvodnění uvedl odvolací soud, že návrhem na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady byl obejit zákon a to konkrétně ustanovení § 186a odst. 1 obch.z., žalovaný se protiprávním postupem vyhnul povinnosti učinit vůči žalobci a ostatním akcionářům, kteří pro zrušení veřejné obchodovatelnosti akcií nehlasovali, podat veřejný návrh smlouvy na odkup jejich akcií. Vrchní soud v Praze nevyslovil neplatnost valné hromady vzhledem, že vyslovením neplatnosti by došlo k podstatnému zásahu do práv získaných v dobré víře třetími osobami.

Žalobci bylo porušeno základní právo, aby s ním bylo jako s akcionářem nakládáno zákoným způsobem a byla chráněna jeho důvodná očekávání. Konkrétně mu bylo porušeno jeho základní právo akcionáře obdržet za dané situace od žalovaného ve smyslu § 186 a) obchodního zákoníku návrh smlouvy na odkup akcií, přičemž cena v návrhu smlouvy musí být přiměřená v hodnotě akcií a doložena znaleckým posudkem. Toto své právo považuje žalobce za základní právo akcionáře ve smyslu § 131 odst. 4 obch.z. Dle stanoviska žalobce mezi základní práva akcionáře musí být zařazeno též právo vystoupit ze společnosti předvídaným a garantovaným způsobem, když ve společnosti dochází k podstatným změnám, které se jí dotýkají, ale akcionář je nemůže ovlivnit a nesouhlasí s nimi, v konkrétním případě jde o faktickou ztrátu veřejné obchodovatelnosti akcií.

Žalobci v návaznosti na porušení základního práva vznikla nemajetková újma v podobě ztráty likvidity vlastněných akcií, omezení možnosti žalobce vystoupit ze společnosti žalovaného za přiměřenou cenu, zamezení naplnění důvodných očekávání žalobce ve směru možnosti budoucího nakládání s akciemi a uvržení žalobce do značné nejistoty ohledně budoucího dění, útrapy žalobce při vedení soudního řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady žalovaného.

Ke ztrátě likvidity žalobce uvedl, že hodnota akcií nezávisí na tom, zda byli akcie přijaty obchodováním na veřejném trhu, otázka obchodování s akciemi na veřejném trhu nesouvisí s hodnotou akcií ale možností prodat akcie na veřejném trhu za tržní cenu. Zrušením veřejné obchodovatelnosti akcií nevzniká akcionářům hmotná újma.

K újmě spočívající ve strastech, nejistotách a nepohodě žalobce uvedl, že k praxetěto ujmě patří rozhořčení nad postupy a podání společnosti, zklamání z průběžného rozhodnutí soudu, nejistota výsledků, nutnost se věcí zabývat a k věci se opakovaně vracet, nutnost účastnit se schůzek s advokátem a spolupracovat při tvorbě podání, rozhořčením nad celkovým výsledkem věci.

Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby v plném rozsahu. Žalovaný namítl, že nedošlo k porušení základního práva žalobce coby akcionáře, ke kterému dle tvrzení žalobce mělo dojít v důsledku

skutečnosti, že žalobce v rozporu s § 186 a) obch. z. neučinil vůči akcionářům veřejný návrh smlouvy na odkup akcií, neboť v důsledku přijetí předmětného usnesení valné hromady o přeměně podobě akcií ze zaknihované na listinnou došlo defacto k vyřazení akcií vydaných společností s obchodováním na veřejném trhu. Žalovaný uvedl, že žádné zákonné ustanovení neobsahují výčet základních práv akcionáře, je věcí judikatury, která práva akcionáře budou považována za základní. Právní doktrína rozlišuje 2 skupiny základních práv akcionáře, totiž práva majetková a práva nemajetková. Mezi základní majetková práva náleží právo na dividendu či podíl na likvidačním zůstatku, mezi ne majetková práva právo účasti na valné hromadě, právo hlasování, právo uplatňovat návrhy a protesty. Jedná se o práva vyplývající z definice akcie uvedené v § 155 odst. 1 věty první obch.z., dále z úpravy v § 122 odst. 2 obch.z. Po porovnání se základními právy akcionáře tak jak je vymezuje judikatura, tak nelze za základní právo považovat právo obdržet veřejný návrh smlouvy na odkup akcií dle § 186 obch.z. V důsledku přijetí usnesení valné hromady ze dne 4. 4. 2005 tudíž nedošlo k porušení základního práva žalobce coby akcionáře ve smyslu ust. § 131 odst. 4 obch.z. a není splněn jeden z předpokladů uplatnění nároku na přiměřené zadostiučinění.

Ke stanovisku žalobce, že ztráta likvidity a akcií je újmou nemajetkovou, kdy žalobce dochází k tomuto závěru na základě úvahy, že v důsledku vyřazení akcií z veřejného obchodování se sníží tržní cena akcií, nikoliv její hodnota, a tedy nemůže dojít k újmě na majetku akcionáře., žalovaný uvedl, že tímto argumentem není nijak zdůvodněno, proč má být újma vzniklá snížením tržní ceny akcií újmou nemajetkovou, když v důsledku této skutečnosti by akcionář za své akcie obdržel od kupující nižší cenu, což by se projevilo v jeho majetkové nikoliv nemajetkové sféře. Žalovaný uvedl, že případné snížení likvidity akcií je újmou majetkovou.

Žalobce v řízení před soudem I. stupně neuvedl, že by mu vznikla újma v podobě omezení možnosti žalobce vystoupit ze společnosti za přiměřenou cenu, taková újma žalobci ani nevznikla, neboť v důsledku přijetí usnesení valné hromady ze dne 4. 4. 2005 nebylo žalobci nijak zamezeno k převodu svých akcií. Pokud chce žalobce naznačit, že za převedené akcie by získal, s ohledem na údajně sníženou likviditu, nižší kupní cenu, v důsledku z čehož by prodej akcií nerealizoval, tak takto případně vzniklá újma by byla fakticky totožnou, kterou žalobce uplatnil i v rámci předchozího bodu tj. ztráty likvidity akcií, rovněž újmou majetkovou.

Újma, kterou žalobce definoval jako zamezení naplnění důvodných očekávání žalobce ve směru možnosti budoucího nakládání s akciemi a uvržení žalobce do značné nejistoty ohledně budoucího dění, je natolik abstraktní, že není jasné v čem konkrétně by tato újma měla spočívat. Žalobce neuvádí žádné konkrétní skutečnosti jak se tato újma v nemajetkové sféře žalobce projevuje, nelze vznik takové újmy ani prokázat. Z tohoto důvodu se jedná o holé tvrzení žalobce bez opory o konkrétní skutková tvrzení a důkazy.

Pokud žalobce definoval újmu jako útrapy žalobce při vedení soudního řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady žalovaného uvedl žalovaný, že není dána příčinná souvislost mezi porušením základního práva akcionáře a vznikem této újmy.

Žalovaný namítl, že žalobce v tříměsíční zákonné lhůtě netvrdil skutečnosti a to porušení základních práv akcionáře, vznik nemajetkové újmy a příčinnou souvislost mezi uvedenými skutečnostmi. Neuvedl, jaké je jeho základní právo, neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, ze kterých by bylo možné dovodit, že mu byla způsobena nemajetková újma.

Z usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 14 Cmo 139/2011-510 z 18.4.2016 bylo zjištěno, že ve věci navrhovatele R.a M. o neplatnost usnesení valné hromady, bylo rozhodnuto tak, že neplatnost usnesení valné hromady společnosti Interhotel Olympic a.s. ze dne 4.4.2005, jímž bylo rozhodnuto pod bodem 7 pořadu jednání o přeměně podoby akcií ze zaknihované podoby na listinnou, se nevyslovuje. V odůvodnění odvolací soud uvedl, že rozhodnutí předmětné valné hromady o změně podoby akcií a s tím související změny je ve smyslu § 131 odst. 1 obchodního zákoníku neplatné pro obcházení zákona, konkrétně ustanovení § 186a) odst. 1 obchodního zákoníku. Odvolací soud shledal důvod dle ustanovení § 131 odst. 3 písm. d) obchodního zákoníku, pro který neplatnost předmětného ustanovení valné hromady nevyslovil, kdy s ohledem na uplynulou dobu již nelze navracet stav zpět do stavu v době rozhodování předmětné valné hromady, takovýmto rozhodnutím by byli akcionáři již držící nové listinné akcie na jméno dotčení.

Z usnesení Nejvyššího soudu ČR 29 Cdo 4138/2016-543 ze dne 15.2.2018 bylo zjištěno, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18.4.2016 č. j. 14Cmo 139/2011-510 se ve druhém výroku o náhradě nákladů řízení ruší, a věc se vrací k odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Ve zbývajícím rozsahu se odvolání odmítá. V odůvodnění Nejvyšší soud ČR uvedl, že dovolání v rozsahu, v němž směřovalo proti výroku usnesení odvolacího soudu ve věci samé, odmítl jako nepřipustné. Nejvyšší soud zrušil usnesení soudu ve výroku o nákladech řízení s tím, že z obsahu spisu se nepodávají žádné okolnosti, pro které by bylo namíste aplikovat § 150 o.s.ř., při rozhodování o nákladech řízení je nutné vycházet z toho, že navrhovatel byl ve věci plně úspěšný.

Z dopisu právního zástupce žalobce ze dne 5.8.2016, adresovaného žalovanému, bylo zjištěno, že žalobce požadoval zadostiučinění v částce 200.000 Kč s datem splatnosti 15.8.2016.

Z dopisu žalovaného bez data bylo zjištěno, že žalovaný navrhl úhradu částky 100.000 Kč v souvislosti s uzavřením dohody o narovnání.

Z dopisu zástupce žalobce ze dne 16.8.2016 bylo zjištěno, že žalobce uvedl, že na úhradě částky 200.000 Kč nejpozději do 24.8.2016, trvá.

Z emailové korespondence mezi právním zástupcem žalobce Mgr. Tomášem Nachtigalem a právním zástupcem žalovaného JUDr. Martinem Uszákem LL.M. v prosinci 2016 a září 2016, bylo zjištěno, že žalobce požadoval v rámci narovnání úhradu částky 297.000 Kč, a odkup akcií 524 kusů za 963 Kč za akcii. Žalovaný setrval na svém návrhu o úhradě 100.000 Kč. K mimosoudní dohodě mezi účastníky nedošlo.

Z výpisu z rejstříku zdejšího soudu 4 Cm 63/2008 bylo zjištěno, že předmětem bylo vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady ze dne 4.4.2005, v rejstříku bylo celkem 194 položek. Právní moc usnesení Vrchního soudu v Praze 14 Cmo 139/2011-510 byla vyznačena 25.5.2016.

Soud neprovedl důkaz spisem zdejšího soudu 4 Cm 80/2005 a následně 4 Cm 63/2008 vzhledem k tomu, že tento důkaz považoval za nadbytečný s tím, že vycházel z rejstříku předmětného spisu a jednotlivých položek, vedených v tomto rejstříku.

Na základě výše uvedených tvrzení a zjištěných skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná. Žalobce se žalobou domáhal po žalovaném zaplacení zadostiučinění ve výši 200 000 Kč s přísl. za porušení základního akcionářského práva, spočívajícího v právu akcionáře obdržet od žalovaného ve smyslu ust. § 186 obch.z. návrh smlouvy na odkup akcií, přičemž cena v návrhu smlouvy musí být přiměřená hodnotě akcií a doložena znaleckým posudkem. Žalovaný se porušením základního akcionářského práva žalobce dopustil tím, že dne 4. 4. 2005 přijal neplatné usnesení valné hromady v bodu 7 kdy rozhodl o přeměně v podobě akcií ze zaknihované podoby

na listinou, přičemž obešel ust. § 186 a odst. 1 obch.z. K tomuto závěru dospěl Vrchní soud v Praze v usnesení sp. zn. 124 Cmo 139/2011-510 z 18. 4. 2016. Odvolací soud v této věci shledal důvod dle ust. § 131 odst. 3 písm. d) obchodního zákona, pro který neplatnost předmětného ustanovení valné hromady nevyslovil.

Dle ust. § 131 odst. 3 obch.z. osoby, které utrpěly škodu v důsledku toho, že rozhodnutí valné hromady bylo vydáno v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou, zakladatelskou listinou nebo stanovami, mají vůči společnosti právo na její náhradu, dále právo na přiměřené zadostiučinění za porušení základních práv společníka, které může být poskytnuto i v penězích. Toto právo mají osoby uvedené v předchozí větě i v případě, že soud nevysloví neplatnost usnesení valné hromady z důvodů uvedených v odstavci 3. Právo na přiměřené zadostiučinění musí být uplatněno ve lhůtě stanovené pro podání návrhu na neplatnost usnesení valné hromady, nebo ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí podle odst. 3, jinak zaniká.

Dle výše uvedeného ustanovení může akcionář požadovat zadostiučinění v případě, že došlo k zásahu do základních práv akcionáře, nikoliv do všech práv akcionáře, které akcionáři zákon nebo stanovy přiznávají.

Dle ust. § 155 odst. 1 obch. zák. akcie je cenným papírem s nímž jsou spojeny práva akcionářů jako společníka podílet se podle tohoto zákona a stanov společnosti na jejím řízení, jejím zisku a na likvidačním zůstatku při zániku společnosti.

Dle ust. § 122 obch.z. společníci vykonávají svá práva týkající se řízení společnosti a kontroly její činnosti na valné hromadě v rozsahu a způsobem uvedeným ve společenské smlouvě, popřípadě ve stanovách, dle § 122 odst. 2 obch.z. mají společníci zejména právo požadovat od jednatelů informace o záležitostech společnosti a nahlížet do dokladů společnosti a kontrolovat tam obsažené údaje, nebo k tomu zmocnit auditora nebo daňového poradce.

Dle právního závěru Nejvyššího soudu ČRv usnesení 29 Cdo 2838/2011 ze dne 29. 4. 2013 mezi základní práva společníka společnosti s ručením omezeným ve smyslu ust. § 131 odst. 4 o.z. patří právo účastnit se valné hromady i právo podílet se vahou svých hlasů na přijímání rozhodnutí valné hromady (právo hlasovat).

Dle nálezu Ústavního soudu I. ÚS 1768/09 ze dne 21. 3. 2011 je článkem 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod garantováno základní právo vlastnit majetek. V případě nuceného výkupu akcií z ústavně právního pohledu jde o kolizi vlastnického práva menšinových akcionářů garantovaného článkem 11 odst. 1 listiny a základního práva legitimního očekávání hlavního akcionáře je chráněné článkem 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Zákonné podmínky nuceného výkupu sice nemohou ochránit členství minoritních akcionářů akciové společnosti, musí být však uchráněn alespoň jejich stávající majetkový podíl vyjádření v podobě akcií.

Dle usnesení Nejvyššího soudu ČR čj. 27 Cdo 1453/2019 ze dne 3. 2. 2021 přednostní právo akcionářů na upsání nových akcií představuje jedno ze základních práv spojených s akciemi, jehož účelem je umožnit akcionáři zachovat si podíl na základním kapitálu společnosti v rozsahu, v jakém jej má před zvýšením základního kapitálu.

Z výše uvedené zákonné úpravy a judikatury vyplývá, že základní práva akcionáře lze vymezit jako práva týkající účasti na řízení společnosti a práva týkající vlastnictví podílu na majetku společnosti.

Soud v předmětné věci dospěl k závěru, že právo akcionáře tak jak jej žalobce definoval, tj. právo obdržet od žalovaného návrh smlouvy na odkup akcií, nelze považovat za základní právo akcionáře vzhledem k tomu, že jak sám žalobce uvedl, zrušením veřejné obchodovatelnosti akcií nedochází ke změně ve vlastnictví podílu akcionáře na majetku společnosti, stejně tak nedochází ke změně ve vlastnickém podílu akcionáře podáním veřejného návrhu společnosti na odkup akcií. Je zcela na vůli akcionáře, zda přijme veřejný návrh smlouvy na odkup akcií nebo v případě, že je společnost v prodlední s veřejným návrhem, podá písemný návrh na uzavření smlouvy o koupi účastnických cenných papírů a jestliže společnost tento návrh nepřijme, tak se může domáhat akcionář uzavření smlouvy u soudu. (§ 186a odst. 5,6 obch.z.). Stejně tak je na vůli akcionáře, zda si akcie ponechá, tak jak postupoval žalobce v předmětné věci.

Dle § 131 odst. 4 obch.z. mohou osoby, které utrpěly škodu (tzn majetkovou újmu) požadovat její náhradu. Zadostiučinění lze poskytnout pouze za nemateriální újmu. Soud setrvává na svém stanovisku, že újma, kterou žalobce definoval jako ztráta likvidity akcií a omezení možnosti vystoupit žalobce ze společnosti za přiměřenou cenu, je újma majetková nikoliv nemajetková. Žalobce uvedl, že v důsledku vyřazení akcií z veřejného obchodování se sníží tržní cena akcií, snížením tržní ceny akcií se projeví v majetkové sféře akcionáře, tak že za své akcie obdrží nižší kupní cenu, než očekává, tudíž jde o újmu majetkovou.

Žalobce definoval újmu dále jako zamezení naplnění důvodných očekávání žalobce v možnosti budoucího nakládání s akciemi a nejistoty ohledně budoucího dění. K tomuto svému tvrzení žalobce neuvedl žádné skutečnosti týkající se doby, kdy žalobce akcie nabyl, žádné skutečnosti týkající se toho, že by žalobce část svých akcií prodal před předmětnou valnou hromadou i následně po této valné hromadě. Neuvedl vůbec žádné očekávání, které by bylo zmařeno a soud má za to, že výraz důvodné očekávání je výraz nesrozumitelný a takto vymezená nemajetková újma je účelová a nesrozumitelná.

Žalobce dále označil jako nemajetkovou újmu útrapy žalobce při vedení soudního řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady žalovaného. Soud neshledal příčinnou souvislost mezi porušením základního práva akcionáře a touto újmou vzhledem k tomu, že základní právo akcionáře, které žalobce považuje za porušené, bylo právo na obdržení veřejného návrhu smlouvy na odkup akcií, žalobce se však domáhal v předmětném řízení neplatnosti usnesení valné hromady, jímž byla schválena přeměna podoby akcií zaknihované na listinnou. Žalobce se v řízení nedomáhal uzavření smlouvy o koupi účastnických cenných papírů dle ust. § 186a odst. 6 obch.zák., jíž by dosáhl nápravy porušeného práva akcionáře.

Soud nehledal ani vznik tvrzené nemajetkové újmy vzhledem k tomu, že dle judikatury je nutné posuzovat vznik tvrzených úprav žalobce při vedení soudního řízení, vždy subjektivně v souladu s konkrétním osobou nikoliv objektivně. Z rozsudku Evropského soudního dvora pro lidská práva č.j.58874/11 z 22. 11. 2012 je zřejmé, že žalobce opakovaně podává žaloby v souvislosti s vlastnictvím akcií v akciových společnostech a v soudních řízení využívá všech řádných i mimořádných prostředků včetně žalob proti České republice u Evropského soudního dvora pro lidská práva, tudíž vedení soudního řízení a účast v takových řízení nelze ve vztahu k žalobci považovat za útrapy, vzhledem k tomu, že je zřejmé, že žalobce dlouhá soudní řízení vyhledává.

Soud neshledal důvodnou námitku žalovaného o uplatnění předmětné žaloby po uplynutí 3 měsíční propadné lhůtě dle ust. § 131 odst. 4, obch.z. Žalobce podal žalobu dne 25. 8. 2016 dle položek řízení ve věci 4 Cm 63/2018 usnesení VS v Praze čj. 14 Cm 139/2011-510 nabylo právní moci dne 25. 5. 2015. Touto žalobou žalobce uplatnil své právo na předmětné zadostiučinění na porušení základních práv společníka v částce 200 000 Kč s přísl. Žalobce tudíž uplatnil svůj nárok ve stanovené tříměsíční propadné lhůtě.

Soud tudíž žalobu z výše uvedených důvodů neshledal důvodnou a návrhu na úhradu částky 200 000 Kč s přísl. nevyhověl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. Náklady řízení žalovaného činila náhrada nákladů právního zastoupení za 6 úkonů právní služby po 9100 Kč (převzetí a přípava zastoupení, vyjádření z 31. 8. 2016 a 17. 8. 2017 – 1 úkon, účast na jednání konaném dne 28. 8. 2018, odvolání ze dne 14. 9. 2018, vyjádření k odvolání žalobce ze dne 1. 1. 2018, účast na jednání ze dne 8. 6.2021,) 6x 300 Kč paušál, DPH 11 844 Kč, celkem 68 244 Kč. Vyjádření ze dne 17. 8. 2017 a 31. 8. 2016 považuje soud za jeden úkon právní služby, vzhledem k tomu, že v prvním vyjádření žalobce uvedl pouze obecné stanovisko s tím, že nemá k dispozici žalobu. Toto své obecné stanovisko pak doplnil ve vyjádření ze dne 17. 8. 2017 o konkrétní tvrzení. Vyjádření žalovaného ze dne 23. 9. 2016 obsahující návrh na složení jistoty a vyjádření k věcné příslušnosti zdejšího soudu nepovažuje soud za právní úkon dle § 11 vyhl. č. 177/1996 ,tudíž za toto vyjádření nebyla přiznána náhrada.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15ti dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím zdejšího soudu.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může oprávněný požádat o výkon rozhodnutí u obecného soudu povinného.

V Praze dne 08.06.2021

JUDr. Růžena Kučerová v. r.
soudkyně